

Босна и Херцеговина
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД
Број: 13 0 У 003720 16 Увп
Бања Лука, 16.5.2018. године

Врховни суд Републике Српске, у вијећу састављеном од судија Смиљане Мрше предсједника вијећа, те Страхиње Ђурковића и Едине Чупељић чланова вијећа, уз судјеловање Сање Орашчанин, као записничара у управном спору по тужби М.Г. из Т., заступан по пуномоћнику М. С., адвокату из Т. (у даљем тексту: тужилац), против акта број ... од ...године, тужене Републичке управе, у предмету рјешавања узурпација, одлучујући о захтјеву тужиоца за ванредно преиспитивање пресуде Округног суда у Добоју број 13 0 У 003720 15 У од 15.9.2015. године, на нејавној сједници вијећа одржаној 16.5.2018. године, донио је

ПРЕСУДУ

Захтјев се уважава, пресуда Округног суда у Добоју број 13 0 У 003720 15 У од 15.9.2015. године се преиначава на начин да се тужба уважава и оспорени акт поништава.

Образложење

Побијаном пресудом одбијена је тужба против уводно означеног акта којим је одбијена жалба тужиоца изјављена против рјешења Републичке управе број... од године, а тим рјешењем је одбијен захтјев тужиоца за признавање права својине на узурпираном земљишту означеном као к.ч. ... к.о. Р.

Одбијање тужбе је образложено разлозима да су све одлучне чињенице у овој управној ствари правилно и потпуно утврђене, те да је одредбом члана 7. став 3. Закона о узурпацијама („Сл. гласник РС“ број 70/06, у даљем тескту: ЗУ) прописано да на узурпираном земљишту које буде обухваћено граничном линијом као земљиште под шумом или шумско земљиште не може се признати право својине, те да је чланом 17. став 2. тог закона прописано да се гранична линија неће успостављати на основу овог закона, па се наводи тужиоца да гранична линија није повучена на терену указују неоснованим, као и да на другачију одлуку није могла утицати ни чињеница да се ради о полуенклави у шумском комплексу.

Благовремним захтјевом за ванредно преиспитивање те пресуде (у даљем тексту: захтјев), тужилац оспорава њену законитост из основа садржаних у одредби члана 35. став 2. Закона о управним споровима („Сл. гласник РС“ број 109/05 и 63/11, у даљем тексту: ЗУС). Истиче да је изостало образложење у побијаној пресуди зашто се парцела број к.ч. ... која чини полуеклаву не може признати у својину; да се суд није изјаснио на чињеницу да је предник тужиоца прометовао ту парцелу и да је извршена промјена, односно пренос те парцеле на којој је изграђена кућа, а што је одобрио

важећи правни поредак преко своје управне организације (Општинске управе Т.) да би сада Подручна јединица то негирала. Предлаже да се захтјев уважи и побијана пресуда преиначи.

Тужена у одговору на захтјев истиче да остаје код навода датих у образложењу оспореног акта.

Размотривши захтјев, побијану пресуду, одговор на захтјев, те остале прилоге у списима предмета, на основу одредбе члана 39. ЗУС, овај суд је одлучио као у изреци пресуде из сљедећих разлога:

Из података списка произлази да је тужилац захтјевом ... године затражио да се утврди право својине на узурпираном земљишту које чини к.ч. бр. ... зв. Р., шума 5. класе у површини од 12.510 м² и к.ч. бр. ... зв. Б воћњак 3. класе у површини од 3.361 м² уписане у Пл. бр. ... к.о. Р., односно зк. ул. бр. ... к.о. Р. Поступајући по наведеном захтјеву, ПЈ Т. је више пута доносила рјешења којим је одбијала захтјев тужиоца за признавање права својине на узурпираном земљишту која су по жалби тужиоца три пута поништавана. Првостепеним рјешењем број ... од ... године одбијен је захтјев тужиоца за признавање права својине на предметном земљишту, а оспореним актом је одбијена жалба. Побијаном пресудом је одбијена тужба и одржан на снази оспорени акт.

Побијана пресуда није правилна.

Одредбом члана 2. став 1. ЗУ је прописано да се под узурпацијом сматра свако самовласно заузеће, односно бесправно држање земљишта у државној својини, а одредбом става 2. овог члана је регулисано да се неће сматрати узурпацијом и признаће се право својине на пољопривредном земљишту у погледу кога су до 8. јула 1955. године испуњени услови за одржај прописан одредбама закона који регулише својинско-правне односе.

Према одредби члана 3. став 1. ЗУ на земљиштима која су узурпирана прије 8. јула 1955. године признаје се право својине уколико одредбама овог закона није другачије одређено.

Увидом у зк. ул. бр. ... к.о. Р. констатује се да је парцела ... означена као неплодно земљиште, кућа и двориште у површини од 3.361 м², а да је к.ч. бр. ... у површини од 12.510 м² уписана као Р. шума и да је на истима уписана државна својина на основу Уредбе о књижењу права својине на државној непокретној имовини („Сл. лист ФНРЈ“ број 58/47).

Из наведеног произлази да парцела к.ч. бр. ... означена као шума и да се на истој сходно одредби члана 7. став 3. ЗУ не може признати право својине. Међутим, парцела к.ч. бр. ... је уписана као неплодно земљиште, кућа и двориште, па будући да иста представља полуенклаву, онда се на том земљишту може признати право својине ако не смета правилном газдовању шума у шумском комплексу.

По оцјени овог суда оспорени акт је донијет на основу погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, а што је имало за последицу неправилну примјену материјалног права.

Тужилац је у тужби тврдио, а то износи сада и у захтјеву да се на парцели к. ч. бр. ... налазила кућа, а што слиједи из уписа у земљишној књизи гдје је наведена парцела означена као неплодно, кућа и зграда, те да се пољопривредно земљиште које представља енклаву или полуенклаву може признати као својина, па будући да ова чињеница, а која је правно релевантна за доношење правилне и законите одлуке, односно за правилну примјену материјалног права, није утврђивана, онда је потребно у поновном поступку, увиђајем на лицу мјеста, утврдити да ли се заиста ради о неплодном земљишту на којем се налазила кућа и у зависности од тог утврђења донијети правилну и закониту одлуку.

Правилно тужилац истиче да та одлучна чињеница није, на неспоран начин, утврђена у поступку који је претходио доношењу првостепеног рјешења, а које рјешење заједно са оспоредним актом чини правно јединство а да од утврђивања те чињенице зависи правилна примјена материјалног права, јер се на изолованим енклавама и полуенклавама, које нису по култури шума, може признати право својине сходно одредбама Закона о узурпацији ако нису сметња правилном газдовању шума у шумском комплексу о чему треба да сае изјасни вјештак одговарајуће струке.

Парцела к.ч. бр. ... уписана је у зк.ул..... к.о. СП Р. као неплодно, кућа и двориште, а тужена у оспореном акту истиче да је правилно одбијен захтјев тужиоца зато што се ради о земљишту под шумом на којем земљишту, на основу одредбе члана 7. став 3. ЗУ, не може се признати право својине чиме је изнесени закључак тужене у супротности са доказима који се налазе у спису.

На записнику о увиђају на лицу мјеста наводи се да предметна парцела представља непокошену ливаду, па ако је то тачно, онда не стоји навод у оспореном акту да се ради о земљишту под шумом и првостепени орган тужене треба, у поновном поступку, на ннесумњив начин утврдити о каквом земљишту се ради, те да одлучи да ли су испуњени законски услови да се на предметном земљишту призна право својине. Уз наведено, треба испитати да ли је тужилац, по основу одржаја, стекао право својине на предметном земљишту у смислу одредбе члана 2. став 2. ЗУ, а по основу испуњености услова за одржај по одредбама Закона о основним својинско-правним односима („Сл. лист СФРЈ“, број 6/80 и 36/90 и „Сл. гласник РС“, број 38/03).

Горе изнесено указује да чињенично стање није потпуно и правилно утврђено и да није поступљено по одредби члана 8. ЗОУП којом је прописано да се у поступку мора утврдити право стање ствари и у том циљу морају се потпуно и правилно утврдити све чињенице и околности које су од важности за доношење законитог и правилног рјешења, јер од правилног и потпуног утврђивања чињеничног стања зависи правилна примјена материјалног права. Поред тога су неки закључци изнесени у првостепеном рјешењу и оспореном акту у противрјечности са доказима који се налазе у спису као и са закључцима истих органа изнесеним у ранијим одлукама, а које се заснивају на истом чињеничном и правном основу.

Код таквог стања ствари овај суд налази да су побијаном пресудом остварени разлози њене незаконитости из члана 35. став 2. ЗУС, па се отуда захтјев тужиоца, на основу одредбе члана 40. став 1. и 2. тог закона уважава, побијана пресуда преиначава на начин одређен у изреци ове пресуде.

Записничар
Сања Орашчанин

Предсједник вијећа
Смиљана Мрша

За тачност отправака овјерава
руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић